

Marin COMAN

O VIAȚĂ DE PROFESOR

Editura Fundației
Universitare
„Dunărea de Jos”

Fundația Culturală
Antares

2013

EDITURA FUNDAȚIEI UNIVERSITARE
„DUNĂREA DE JOS”
FUNDAȚIA CULTURALĂ ANTARES
GALAȚI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
COMAN, MARIN

O viață de profesor / Marin, Coman. - Galați :
Editura Fundației Universitare "Dunărea de Jos",
Fundația Culturală Antares, 2013

Cuvânt înainte: Corneliu Antoniu

Bibliogr.

ISBN 978-973-627-501-2

ISBN 978-973-1952-51-2

51(498)Coman,M.

929 Coman,M

Motto

Cel care-i chemat să realizeze lucruri mari într-un anumit domeniu simte aceasta în chip tainic înlăuntrul său, încă din tinerețe și își îndreaptă activitatea într-acolo, ca albinele în clădirea stupului lor.

Arthur Schopenhauer: *Aforisme asupra înțelepciunii în viață*

Matematica? Aritmetică, geometrie, analiză matematică, trigonometrie, calcul diferențial, teoria probabilităților și așa mai departe, adică lucruri cu care orice elev sau student are de furcă pentru că sunt - din nefericire - foarte puțini cei ce *se nasc cu matematica în sânge*, care văd realitatea altfel (adică în alt fel!) și care sunt, pare-se, niște aleși ai sorții!

Se spune că aceia ce sunt îndrăgostiți de matematică ar avea creierul clădit astfel încât aceste lucruri înșirate mai sus sunt atât de ușor de rezolvat încât ceilalți - adică cei fără...talent într-ale matematicilor - îi privesc pe ei, pe matematicieni, cu alți ochi.

Da, matematicienii văd realitatea mult mai organizat, au felul lor de a o privi iar pentru aceștia problemele nu reprezintă decât un mod de a explica foarte pe înțelesul celorlalți tot ceea ce își propun ei să rezolve! Pentru că matematicienii îi pot face și pe ceilalți oameni mai organizați în a privi realitatea înconjurătoare.

Matematicianul este cel ce creează problemele pe care el însuși le rezolvă, însă le oferă și celorlalți pentru a le controla modul de a percepe realitatea.

Matematicianul îl ajută pe fizician, pe astronom, pe chimist, pe astrofizician, pe economist...Chiar și pe ...sportiv! Dar...pe cine nu ajută un matematician? Îl ajută pe lingvist, pe poet, pe tipograf...

Desigur, nu există domeniu al vieții publice care să nu se intersecteze sau să nu fie tangent cu matematica!

... Aceste rânduri stau scrise în fruntea unor pagini așternute pe hârtie de către un eminent profesor de matematică ajuns la Galați - în orașul marelui matematician Victor Vâlcovici - venit de pe plaiuri doljene după temeinice și fructuoase studii universitare bucureștene.

Aici, în Galați, a reușit să înființeze un *liceu particular* dar și o *fundație*; ambele îi poartă numele: MARIN COMAN.

Îi adresăm felicitări profesorului (da, PROFESORULUI!) pentru această *mărturie de credință* făcută în numele MĂRIEI SALE PROFESORUL!

Ca să fii profesor de matematică îți trebuie fără doar și poate și talent!

Nu numai talent, însă! Pedagogia unui profesor de matematică poate părea unora aspră, puțin mai aspră decât aceea a celorlalți profesori ce predau alte discipline de învățământ.

Lupta creierului uman cu abstractul, cu abstracțiunile se dă pe toate planurile. Însă matematica rămâne - dintre toate obiectele de studiu - materia cu cele mai multe ... probleme de rezolvat! Desigur, fiecare om poate avea părerea lui despre matematică, însă tot ceea ce rămâne de rezolvat este numai în mintea celui ce va da răspunsul corect în final!

Problemele de matematică rămân probleme deschise în sensul că pot exista întotdeauna mai multe posibilități de rezolvare.

Matematica pentru autorul acestei cărți a fost și este prilej de studiu, de rezolvare a nenumărate probleme(uneori, și de viață), probleme ce i-au adus de foarte multe ori ceea ce caută orice om: satisfacția muncii

bine făcute, cu un plus de rigoare și cu împlinirile atât de necesare unei vieți.

Întotdeauna matematica dă satisfacții nebănuite celui ce caută rezolvarea problemelor acolo unde trebuie.

Profesorul de matematică rămâne în memoria oricărui elev fie că a fost bun la matematică, fie că a trecut clasa doar pentru că s-a meditat!

Matematica rămâne o minune pentru mulți dintre noi! Teoria relativității? Da: fizică! Dar și multă, multă matematică...

Marin Coman reprezintă - ceea ce se numește la români - omul care prin forțele sale proprii a reușit să ajungă acolo unde nu mulți dintre noi pot ajunge!

Datorită mediului familial, apoi datorită educației primite, datorită marilor săi profesori Marin Coman și-a câpătat dreptul la o carieră de succes și la realizările cu care astăzi se poate mândri.

Nu este de mirare că profesorul de matematică Marin Coman este un adevărat domn. Ținuta vestimentară întotdeauna îngrijită, modul în care a știut și știe să aibă

grijă de cei doi copii ai săi - astăzi ajunși la deplină maturitate și dând tatălui lor satisfacția unor cariere împlinite -, prestigiul de care se bucură în breasla profesorilor de matematică precum și în fața oficialităților municipiului Galați, puterea de a construi de la zero *primul liceu particular* din această localitate îl fac pe Marin Coman un exemplu de succes atât în viața particulară cât și în viața socială.

L-am însoțit într-una din zile într-o vizită la Liceul de Marină, acolo unde cred că și-a dat întreaga măsură a capacităților sale de director de școală dar mai ales de om. Am rămas plăcut impresionat de căldura cu care a fost întâmpinat de cadrele didactice, de personalul școlii, de modul cum era privit de către cei mai tineri, de respectul de care aceștia dădeau dovadă la întâlnirea cu Profesorul Marin Coman. Cu siguranță aceste dovezi ale respectului se datorau activității depuse de acesta în slujba școlii, a învățământului gălățean, a celui românesc în general.

Și acestea nu sunt vorbe mari ci reprezintă rezultatele muncii depuse de multe ori în condiții potrivnice din punct de vedere social. Însă Marin Coman a știut să-și apropie în acțiunile sale întreprinse în favoarea învățământului anumite persoane din mediul politic al timpului cu ajutorul cărora și-a atins scopul său: dezvoltarea bazei materiale a școlii pe care o conducea.

Acum, când Domnul Profesor MARIN COMAN scrie despre viața Domniei Sale, despre întâlniri admirabile - pentru care are și acum când el însuși împlinește frumoasa vârstă de 80 de ani un sentiment de *sinceră prețuire* - cu academicienii ce i-au fost profesori la Universitatea din București (Grigore Moisil, Miron Nicolescu, Solomon Marcus, Gheorghe Vrînceanu, Nicolae Teodorescu, Dan Barbilian, Victor Vâlcovici, Caius Iacob) ca și alți profesori cu deosebite calități științifice și didactice (Cassius Ionescu-Tulcea,), când scrie despre familia sa numeroasă ce a avut și are în ea oameni ce au realizat sau realizează ceva în viața lor proprie însă și

pentru *binele public*, nu ne rămâne decât să îi strângem mâna cu căldură și să-i spunem:

*-Vă mulțumim, Domnule Profesor MARIN
COMAN!*

(Cuvintele multe nu-și au rostul și tulbură liniștea celui ce are încă de rezolvat foarte multe probleme! Nu numai de...matematică!)

29 august 2013

Corneliu ANTONIU

Președintele USR

Filiala Sud-Est Galați

Oltenia este pentru cei mai mulți dintre români spațiul geografic aflat între râul Olt, Munții Carpații Meridionali și fluviul Dunărea.

În acest teritoriu trăiesc oameni având o structură sufletească și obiceiuri ceva mai aparte decât ceilalți locuitori ai României.

Există mai multe cauze: se pare că nici soldații Imperiului Roman ajunși pe teritoriul Daciei nu s-ar fi înțeles prea bine cu dârzii olteni de pe atunci.

Au mai fost destui aceia care au vrut să trăiască în spațiul Olteniei însă locuitorii săi nu s-au lăsat asimilați. Au rămas *ei înșiși* - așa după cum spun și scriu istoricii - și își duc traiul aici.

Desigur, în Oltenia există și satul în care a trăit familia mea.

Comuna GHIDICI face parte din județul DOLJ și este situată în sudul Olteniei, la aproximativ 3 kilometri și jumătate de Dunăre, pe șoseaua ce leagă orașele Calafat - comuna Poiana Mare, una dintre cele mai mari așezări

rurale din România - Bechet și Corabia. Pe această șosea se află multe comune, iar comuna Ghidici se găsește între comunele Piscu Vechi și Rast.

Până în anul 1947 comuna Ghidici avea 800 de case și 8.000 de locuitori. În prezent are 900 de case și aproximativ 8.000 de locuitori, semn că natalitatea a scăzut din cauza faptului că o parte dintre tineri au plecat la oraș. Atunci, în 1947, locuitorii comunei erau împărțiți în următoarele categorii sociale: boieri, țărani cu pământ între 4-12 ha, țărani împrăștiți cu pământ după Primul Război Mondial și clăcași care lucrau pământurile boierilor, meșteșugari (fierari, tâmplari, cizmari, croitori și comercianți). Comuna Ghidici, în comparație cu comunele din apropiere, a avut patru moșieri ce proveneau din familii înrudite:

- Naiculescu (600 ha);
- Popovici (150 ha);
- Colonelu (100 ha);
- Cucoanele (150 ha).

Existența atâtor proprietari a avut drept efect creșterea numărului de țărani clăcași. Aceștia aveau: casă proprie, car, boi, plug, grapă însă munceau pe moșiile boierilor. Erau cei mai săraci locuitori ai comunei. În fiecare primăvară țăranii clăcași, prin reprezentanții lor, făceau *învoielile* cu proprietarul, *învoieli* care erau deosebit de împovărătoare: o parte din producție o lua clăcașul iar alte două părți îi reveneau proprietarului de pământ. Foarte rar se întâmpla ca, în vreun an, jumătate din recoltă să revină clăcașului iar cealaltă jumătate proprietarului. Clăcașul avea obligația să muncească pământul boierului și să presteze zile de clacă (tăiat lemne, cosit fân etc.).

Îmi amintesc bine cum se proceda la împărțirea recoltei: clăcașul, împreună cu familia sa, strângea de pe câmp porumbul și îl ducea în curtea conacului unde îl așeza în grămezi.

Urma depănușatul știuleților, aceștia fiind împărțiți în trei grămezi (totul depindea de *învoiala* dintre boieri și clăcaș). După terminarea depănușatului venea logofătul (administratorul moșiei) și alegea două dintre cele trei

grămezi ce reveneau proprietarului, acestea fiind duse și depozitate în pățul sau magazie. Operația de *dijmuire* nu se făcea decât după ce clăcașul îi aducea logofătului o pâine în *țest*, un pui fript și o sticlă de țuică sau vin. Și acum îmi aduc aminte cum mergeam acasă cu mama pentru a pregăti lucrurile menționate mai sus. Mama puneă toate câte le-am înșirat într-o traistă și mi le puneă în spate pentru a le duce la conac, unde avea loc *dijmuirea*. Simt și acum pe spate căldura pâinii proaspete scoase din *țest*. După ce se încheia *dijmuirea*, clăcașul își încărca partea lui și pleca spre casă cu toată familia. Noi, copii fiind, vedeam și discutam despre această nedreptate: după atâta muncă clăcașul se alegea cu atât de puțin! După *dijmuire* urma tăierea cocenilor (a tulpinilor de porumb), care reveneau clăcașului fiind folosiți ca furaj pentru hrana animalelor. Ultima obligație a clăcașului era aratul terenului de pe care fusese cules porumbul.

Pe teritoriul comunei agricultura se făcea în funcție de trebuințele avute de fiecare familie. Pe lângă grâu și porumb, care constituiau principalele culturi ale câmpului,

se mai cultivau: cânepa, inul, sfecla de zahăr (însă numai de către cei foarte muncitori), cartofii și vița-de-vie. În comuna Ghidici familiile mai harnice practicau cu rezultate deosebite grădinăritul, întrucât terenul era foarte bun, prielnic pentru așa ceva deoarece era situat între așezarea propriu-zisă și Dunăre. Moșierul Popovici construisese pe cheltuiala lui un dig pentru a opri apa fluviului când aceasta ar fi putut inunda. Dar digul nu era prea rezistent și, aproape în fiecare an, Dunărea acoperea o mare suprafață de teren.

Începând cu luna mai apele se retrăgeau, iar locul inundat era favorabil grădinăritului. Pe terenul care nu mai era inundat de ape se semăneau lubenițe și pepeni galbeni. Atunci când apa se retrăgea pe același loc se cultivau: varză, ardei, ceapă, usturoi și cartofi pentru consumul casnic.

*

Pentru terenurile cultivate nu se percepea *dijma* dar ele trebuiau păzite de animale - precum oile, caii etc - și de

hoți. De aceea unul dintre membrii familiei trebuia să stea la grădină. Acolo se ridica o colibă unde paznicul avea strictul necesar pentru locuit. În familia mea îndeletnicirea de a păzi grădina îmi revenea de obicei mie în timpul vacanțelor de vară.

O importanță deosebită pentru sat o aveau meșteșugarii. Cei mai mulți erau: fierari, cojocari, croitori, cizmari, dulgheri, rudari...

În Ghidici majoritatea familiilor creșteau oi, iar toamna erau tăiate câteva animale pentru hrană. Pieile animalelor erau tăbăcite și duse la cojocar să le curețe pentru a confecționa din ele cojoace de mai multe feluri. Fiecare familie posesoare de oi avea cojoace pe care le purta în anotimpul rece. Fierarii ascuțeau uneltele pentru muncă, construiau sau reparau carele, căruțele, trăsurile ori șaretele. Croitorii erau și ei printre cei mai căutați în localitate deoarece îmbrăcămintea țăranilor era făcută de către aceștia după ce femeile țeseau în casă materialele necesare.

În afara comunei Ghidici la o distanță de 2 kilometri și jumătate spre Dunăre locuiau rudarii. Ei confecționau tot felul de obiecte necesare în gospodărie din lemn de esență moale. În zona unde locuiau se găseau: salcie, plop sau alți copaci ce aveau esență apropiată. Din lemnul lor rudarii făceau: blide, butoaie, linguri, cozi de sapă sau topor și coveți.

Cizmarii - numeroși și ei - făceau încălțăminte pentru țărani: opinci (principala încălțăminte a țăranilor), pantofi, ghete, cizme sau papuci cu talpa de lemn (foarte răspândiți în familiile sărace); am purtat și eu asemenea papuci.

În comună erau 10-15 prăvălii în care găseai tot ce doreai deoarece comercianții aduceau: produse alimentare, încălțăminte, îmbrăcăminte, obiecte de uz casnic etc. Prăvăliile erau un fel de *magazine universale* cum existau în satele din țara noastră până la Revoluție. Acești mici negustori dădeau uneori și pe datorie familiilor ce prezentau încredere.

În comună - până în anul 1947 - a funcționat o *bancă agricolă* care acorda împrumuturi avantajoase pentru diferitele necesități ivite în viața locuitorilor comunei. Știu că și tatăl meu făcea împrumuturi la această bancă.

Comuna Ghidici - prin grija moșierului Naiculescu - a beneficiat și de o moară modernă, la acea vreme moșierul fiind desigur patronul ei. Era atât de performantă încât locuitorii din așezările învecinate veneau aici pentru a-și măcina cerealele. Moara avea cinci angajați ce asigurau în permanență funcționarea corespunzătoare a utilajelor, evidența produselor etc. După anul 1948 moara a fost naționalizată dar a continuat să deservească locuitorii din mai multe sate, așa cum arătam mai sus. Este destul de important de precizat faptul că în Ghidici existau persoane ce aveau mașini de treierat grâu, orz, ovăz și care lucrau cel puțin două luni. Iluminatul în comună se făcea cu lampa cu gaz (petrol lampant) și felinare. Numai cei ce aveau activități seara sau noaptea beneficiau de o instalație specială numită *petromax*. Era cazul la moară și la mașina de treierat.

Intelectualitatea comunei era formată din: învățători, doi preoți, primar, ajutor de primar, notar, perceptor, șef de post și medic veterinar. Școala avea clasele I- IV iar în anumiți ani și clasa a V-a, în funcție de numărul de elevi. În școală erau patru învățători, iar unul dintre ei ocupa și funcția de director.

Majoritatea locuitorilor din comună erau ortodocși, puține familii făcând parte din alte culte religioase recunoscute la acea vreme. Obiceiurile religioase și culturale erau respectate cu sfințenie de către toți sătenii, în mod special, Paștele și Crăciunul. Nu exista casă unde să nu fie ținută la loc de cinste icoana lui Iisus Hristos, alături fiind portretul Regelui.

Un loc aparte în viața țăranilor îl ocupa *nunta*, care se făcea, de regulă, toamna, după culesul recoltelor, în special, al viilor. În hora de la *nuntă* se prindeau majoritatea localnicilor remarcându-se în mod deosebit fetele și băieții. *Nunta*, fiind un adevărat eveniment în viața satului, era comentată după aceea mai mult de o săptămână sub toate aspectele ei.

Un alt moment important în viața satului era *botezul* care, pentru cei cu dare de mână era ca o nuntă ceva mai mică. Aceste două evenimente (*nunta* și *botezul*) erau pentru părinții mirelui și ai miresei foarte costisitoare. Darurile strânse la *nuntă* puteau acoperi de cele mai multe ori cheltuielile părinților, dar, în mod obișnuit, acestea erau date tinerilor căsătoriți. Astfel tinerii își puteau începe cu acest ajutor noua viață de familie.

Sfârșitul unei săptămâni de muncă era înfrumusețat cu *hora de duminică*, organizată de tinerii cu prestigiul cel mai mare, de obicei cei mai harnici din sat. Ei își alegeau un reprezentant numit *chizaș*; acesta era cel ce tocmea lăutarii și strângea banii de la tinerii care participau la horă. *Chizașul* răspundea de deschiderea *horei*, de buna ei desfășurare și de închiderea ei. Cu cât veneau mai mulți băieți și fete, cu atât era mai apreciat în sat *chizașul* al cărui prestigiu se păstra mulți ani, chiar și după ce acesta se căsătorea.

Înmormântarea, deși era un eveniment trist, ocupa un loc la fel de important în viața satului. Ritualurile

moștenite din bătrâni erau respectate cu sfințenie; carul mortuar, în drumul lui spre biserică și apoi spre cimitir, era privit cu respect și tristețe de către toți locuitorii.

Comuna Ghidici, așa cum am mai arătat, este traversată de șoseaua ce leagă orașul Calafat de orașul Corabia. Șoseaua era bine întreținută de către conducătorii comunei, mai ales că fiecare locuitor avea obligația să aducă pe cheltuială proprie de la o carieră câte doi metri cubi de piatră. În felul acesta șoseaua era în stare bună chiar și în anotimpul ploios.

Un fapt ce era dezamăgitor era acela că drumurile laterale - ulițele - din comună nu erau deloc amenajate (nu erau acoperite nici măcar cu pietriș). În anotimpul ploios se formau adevărate gropi, atât de mari încât nu se putea circula decât călare pe cal, carul sau căruța neputând fi folosite. Pe aceste drumuri laterale se putea circula numai după ce dădea înghețul... Cred că motivul principal pentru care ulițele nu erau pietruite îl constituie distanța mare până la cariera de piatră din Calafat (25 km).

Clădirile importante din comună erau: *școala, biserica, primăria, moara și prăvăliile*. Dar cea mai mare clădire din comună era - și este și acum! - *conacul* moșierului Emil Naiculescu. Situat în centrul comunei, lângă biserică, conacul este alcătuit din mai multe clădiri. Privit în ansamblu este o clădire impunătoare, cu zid înprejmuitor și porți mari din fier forjat. Eu am intrat în acest conac înainte de a fi naționalizat. Am fost impresionat de numărul mare de clădiri din care era alcătuit. Fiind elev în clasa a IV-a clădirile ce formau conacul mi se păreau imense. Administratorul din acea perioadă avea un copil coleg de clasă cu mine. El mă chema la conac pentru a face lecțiile împreună cu fiul său. În pauzele pe care le făceam puteam să colindăm amândoi prin conac, dar nu aveam voie chiar peste tot.

Momentul cel mai important în legătură cu conacul a fost după 11 iunie 1948 când acesta a fost naționalizat. Abia atunci țăranii au avut voie să intre în conac. Am intrat și eu și am rămas uimit de încăperile luxoase pe care nu le putusem vizita până atunci. Oglinzile mari -1,5m x

3m -, parchetul în diferite culori, șezlong-urile, mesele de birou, fotoliile și canapelele m-au impresionat căci, în mintea mea, făceam comparație cu casele modeste ale sătenilor. Îmi este vie și acum imaginea când țăranii, încălțați cu opinci, jucau hora în sala principală a conacului și se bucurau că nu mai exista moșier. Chiar și elevii de la liceul din comună au organizat atunci în sala mare un bal. După câțiva ani conacul a devenit sediu al CAP-ului. În anul 2010, când am fost în comuna natală, am aflat că acest conac a revenit până la urmă unei nepoate a fostului moșier și că ulița ce trece pe lângă el a căpătat denumirea *strada Emil Naiculescu*.

Celelalte conace ce nu erau situate în vatra comunei au fost treptat distruse de locuitori. Aceștia au început să distrugă clădirile începând cu gardul împrejmuitoar, ferestrele, acoperișurile și terminând cu cărămizile de construcție. În doi ani nu a mai rămas nimic iar locul lor a fost luat de lanuri de grâu și porumb.

Un moment de mare supărare pentru locuitorii comunei Ghidici a fost în anul 1950 când primăria a fost

mutată în comuna vecina - Piscu Vechi -, iar Ghidici a devenit sat. Motivul acestei schimbări a fost comunicat de către directorul liceului de atunci care era de meserie muncitor. La ora de *constituție* el a precizat că, deși comuna noastră avea un număr mai mare de case și locuitori decât comuna vecină, a devenit sat pentru că nu avea *cooperativă agricolă de producție*(pe atunci *gospodărie agricolă colectivă (G.A.C.)*! Situația a rămas așa până după Revoluție când s-a revenit la vechea formă administrativă. Îmi aduc aminte bine momentul în care s-a luat islazul comunei de la proprietar: un grup de locuitori ai comunei a trasat cu un plug tras de boi forma islazului printr-o brazdă de pământ, marcând-o și cu câțiva țăruiși. Euforia locuitorilor era mare în acei ani; ei nu știau ce avea să urmeze... Deși la început a apărut teama de *colectiv*, după aceea a dispărut, deoarece țăranii au fost împroprietăriți. După război și, în special, după seceta din anii 1946-1947 această perioadă s-a caracterizat printr-o relansare economică; chiar tatăl meu și-a făcut casă nouă, una dintre cele mai frumoase din comună.

Familia Anastasie și Ana Coman

Familia Coman apare în documentele existente la Primăria Comunei Ghidici în jurul anului 1860 - deci în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Se poate însă bănuși că această familie este cu mult mai veche, majoritatea familiilor de pe pământurile Olteniei având o istorie mult mai mare care, datorită absenței actelor, deocamdată nu poate fi dovedită.

Istoria poporului român se scrie bazându-se pe acte, pe documente! Nu pe amintiri transmise din gură în gură de la o generație la alta.

Așa cum arătam mai sus, dintr-un registru păstrat la Primăria comunei Ghidici reiese că în anul 1860 exista un cuplu format din: Coman Stancu Gheorghe și Coman Stancu Floarea; acest cuplu apare cu o *vatră de sat mare*, cu casa din zid bătut, situată în centrul comunei lângă clădirea primăriei.

Cuplul a avut cinci copii: Ioana Coman, Gheorghe Coman, Mihail-Ion Coman, Anastasie Coman și Florea Coman .

Acești copii nu au rămas toți în comună. Ioana Coman s-a căsătorit cu un băiat din comună. Soțul ei a plecat în anul 1910 în Statele Unite ale Americii. După doi ani el a trimis două bilete de vapor pentru Ioana Coman și fratele ei, Gheorghe Coman, ca să plece în America. Aceștia s-au stabilit definitiv acolo. Era perioada când se emigra masiv din Europa în America, pentru că mulți oameni săraci sperau într-o viață mai bună în Lumea Nouă. Cei doi frați menționați mai sus nu știau carte. Fiica lui Gheorghe Coman a rămas în comună împreună cu mama ei.

Mihail-Ion Coman s-a căsătorit cu o femeie dintr-o comună alăturată (comuna Tunari); ea mai fusese căsătorită și avea din prima căsătorie un copil pe nume Ion Berceanu. Femeia, în comparație cu alții, avea mult pământ (5 ha). De aceea în registru apare cuplul Mihail-Ion Coman și Ana Coman Berceanu. Mihail-Ion Coman, având pământ și

fiind și tâmplar a devenit fruntaș al comunei, devenind pentru mai mulți ani ajutor de primar deoarece știa carte. Acest cuplu a avut cinci copii : Ion Berceanu (fiu al soției din prima căsătorie), Vasile Coman, Lenuța Coman, Florica Coman și Lisandra Coman. Din păcate, Vasile Coman, căsătorit cu Dorina, nu a avut copii, iar ramura Coman din acest cuplu s-a stins.

Anastasie Coman și Ana Coman Mârșu, născuți în anul 1903, s-au căsătorit în jurul anului 1920 și au avut patru copii: Constantin Coman (născut în anul 1924), Ion Coman(născut în 1927), Vasile Coman(născut în 1930) și eu, Marin Coman, născut în anul 1934.

Puterea economică a acestui cuplu a fost la început foarte scăzută deoarece niciunul nu avea prea mult pământ: doar câțiva ari fiecare. În asemenea condiții au fost nevoiți să muncească pe moșia boierului.

Tatăl meu, Anastasie Coman era cunoscut în comună drept Năstase. Era un om înalt (1,82m), puternic, curajos peste măsură și foarte hotărât, de cuvânt. Deși sărac, locuitorii comunei îl respectau și nimeni nu

îndrăzne să-i întoarcă vorba. Calitatea sa cea mai importantă a fost aceea că era deosebit de muncitor. Copil fiind și apoi tânăr, până la vârsta de 25 de ani, nu l-am văzut vreodată duminica să stea în fața casei, la șosea, de vorbă, cu alți săteni, așa cum era obiceiul pe atunci. Voi preciza mai târziu de ce era înclinat atât de mult spre muncă.

Mama, Ana Coman, era o femeie asemenea majorității mamelor: fire blândă și harnică, nu i-a fost ușor să crească patru băieți și să meargă și la munca câmpului. Era considerată *deșteapta comunei* pentru că fusese o elevă premiantă, îi plăcuse în mod deosebit școala, cartea. Citea și scria foarte bine, dar cel mai mult îi plăcea matematica. Tinerii învățători - am văzut cu ochii mei! - veneau și o întrebau cum se rezolvă anumite probleme din manuale, dar mai ales cum trebuia să le fie explicate elevilor!...

În timpul iernilor războiul de țesut era principala preocupare a gospodinelor din sat. Unele femei veneau la mama pentru a o ruga să le explice, să le ajute să realizeze și ele modele mai complicate pentru covoarele țesute în

casă. Mama, cu multă răbdare și pricepere, le explica cum trebuie să facă vreun model. Uneori, era nevoită să meargă acasă la femei și să le învețe meșteșugul țesutului. Niciodată nu le cerea nimic în schimb; uneori, femeile îi mulțumeau prin fel de fel de daruri. Ea însă nu a acceptat niciodată nimic și spunea : --*Mamă, ăsta este un dar de la Dumnezeu și eu nu pot lua daruri pe el!*

Evoluția economică a părinților mei (Năstase Coman și Ana Coman), s-a realizat prin multă muncă. Prin anul 1927 s-a emis un *Decret Regal* care stipula că terenurile nelucrate puteau fi date celor ce doreau să le lucreze timp de trei ani consecutiv. După acești trei ani, cei ce lucraseră pământul l-au putut cumpăra la un preț foarte mic. Așa a intrat familia Coman în posesia primului hectar de teren din care jumătate era *arabil*, iar jumătate *inundabil*. Terenul *inundabil* era necesar pentru că, după ce Dunărea se retrăgea, pe el creștea papură. Aceasta era folosită la legarea snopilor de grâu, a cocenilor de porumb sau pentru confecționarea rogojinilor. Când ploua, la câmp oamenii se adăposteau sub aceste rogojini din papură.

Așa cum am mai scris, sora tatălui meu, Ioana Coman, a plecat chemată fiind de către soțul ei în America. În Primul Război Mondial acesta a murit, iar ea a primit, în calitate de soție, patru hectare de teren arabil prin împroprietărire. La început terenul a fost lucrat de părinții soțului Ioanei.

Mama mea, care știa carte, i-a scris Ioanei în America și a rugat-o să îi cedeze pământul primit, fratelui ei, Năstase. Ioana, deși nu știa carte s-a descurcat și a trimis o procură legală prin care îi ceda terenul obținut în urma împroprietăririi fratelui ei, Anastasie Coman. În felul acesta familia Anastasie și Ana Coman a putut să dea la școală primul copil, pe Constantin. El a mers la Calafat ca să urmeze cursurile *Școlii de meserii*. Școala era structurată după *sistemul german* și era echivalentă cursului inferior al liceelor industriale din acea vreme. Pe al doilea copil părinții l-au dat să învețe meseria de croitor timp de trei ani. Ei au făcut un efort deosebit și i-au cumpărat o mașină de cusut. După terminarea *Școlii de meserii* din Calafat, Constantin a plecat la Craiova pentru a

urma cursul superior la Liceul Industrial. Această hotărâre a părinților în legătură cu fratele meu, Constantin, s-a datorat faptului că nu puteau să-i dea pământ. Deoarece nu avea pământ el nu își putea întemeia o familie. Un al doilea motiv a fost și faptul că a învățat foarte bine și în școala primară. Toți frații mei au învățat bine în școala primară; Ion Coman era înzestrat la matematică chiar mai mult decât mama mea.

După Al Doilea Război Mondial, tatăl meu, deși nu fusese în război, a primit trei hectare de teren, dintre care o jumătate de hectar era *luciu de apă*, adică teren inundabil. Astfel, în anul 1946 avea opt hectare de teren arabil. Din țăran *clăcaș* el devine țăran *mijlocăș*.

În primul an al războiului moare Floarea Coman, mama lui Ioana Coman și a lui Anastasie Coman (bunica după tată). Mama i-a scris în America despre acest eveniment și Ioana trimite o sumă de bani pentru a ridica cruci de piatră părinților, Gheorghe Coman și Floarea Coman. Banii i-au fost expediați în valută (dolari), astfel încât tatăl meu nu știa ce să facă cu ei (poate că erau 100-

200 dolari). Tata s-a dus atunci la moșier (Emil Naiculescu) și l-a rugat să-l lămurească în ce fel să procedeze cu banii; moșierul, în schimbul banilor, i-a îngăduit tatălui meu să ia lemne din pădure timp de un an de zile. Acest fapt l-a ajutat pe tata să construiască o casă nou.

Tata a construit mai întâi un cuptor pentru arderea cărămizilor pe terenul primit de la Ioana Coman. Apoi el a angajat meșteri pentru realizarea cărămizilor din lut, dar mai întâi a trebuit să pregătească cuptorul, care a ars cel puțin trei-patru zile și nopți în continuu. Era sfârșitul lunii iunie și, spre norocul lui, nu a plouat. Pe atunci nu aveam nici opt ani. Am ajutat și eu, copil fiind, după puterile mele. După ce tata a dărâmat casa veche și a cărat pământul de la ziduri, a trebuit să aducem cărămida arsă de la cuptor și să o așezăm lângă zidurile viitoare case. Parcă simt și acum mâinile zdrelite de la căratul cărămizilor arse. Fratele meu mai mare, Vasile, a lucrat și el alături de mine și de echipa de constructori adusă de tata din comuna Poiana Mare. În numai zece zile casa a fost gata în interior,

iar în anul următor a fost terminată și în exterior. La acea vreme era cea mai frumoasă casă din comună. Familia Năstase Coman devenise o familie de frunte în localitate. Cei doi frați mai mari, Constantin și Ion Coman, s-au căsătorit: Constantin în București, iar Ion în comună. Constantin era salariat la București, la Comitetul de Stat al Planificării(C.S.P.). Ion s-a căsătorit cu Tanța (devenită Coman), care avea pământ. Ei au avut doi copii – Fănel și Dănuț . Fănel Coman a avut un singur copil și apoi a divorțat. Nu mai știu amănunte despre acest copil. Pe nepotul meu, Fănel, l-am ajutat ca să urmeze cursurile de zi ale Liceului *Mihail Kogălniceanu* (L.M.K.) din Galați, cu diplomă de bacalaureat și apoi să termine cursurile pentru ofițeri de marină de la NAVROM Giurgiu. L-am sprijinit în continuare să se îmbarce pe un vas care pleca la acea vreme din țară. Din păcate, Fănel a avut o cădere psihică, a fost operat la București și apoi pensionat pe caz de boală. A murit tânăr, în casa părintească din comuna Ghidici. Tatăl lui decedase cu câțiva ani înainte. Situație deosebit de tristă pentru întreaga familie.

Dănuț Coman, al doilea copil al lui Ion Coman, a urmat cursurile unei școli de șoferi. La început s-a angajat ca șofer pe Șantierul Canalului Dunăre-Marea Neagră. Aici a cunoscut o fată, pe Leila Nechiar, și s-a întors în comuna Ghidici, la casa părintească (tatăl, Ion Coman, decedase). Dănuț și Leila au avut doi copii: Alina și Cosmin. Alina a urmat cursurile unei școli postliceale sanitare și a devenit farmacistă în comuna Piscu Vechi, învecinată cu comuna Ghidici. Aici s-a căsătorit și a avut un copil, pe nume Claudiu. Cosmin Coman este singurul vlăstar al neamului Coman care s-a stabilit în comuna Ghidici. După ce a terminat o școală profesională cu profil agricol în comuna Poiana Mare, l-am ajutat să își termine studiile la Liceul *Marin Coman* din Galați. Cosmin a lucrat - ca mulți alți români - în străinătate, în Spania, și a reușit astfel să își cumpere câteva utilaje agricole (tractor, plug, discuitor) pentru a lucra cele 11 hectare de teren ale familiei Coman. Întrucât este un om deosebit de ambițios și harnic, sper că va reuși să mențină prestigiul familiei Coman în sat.

Familia Florea (fratele tatălui meu) și Epistenia Coman s-a format după familia Năstase și Ana Coman. Ei și-au construit casa în aceeași vatră de sat din centrul comunei, lângă primărie. Între Florea și tatăl meu, Năstase, a existat o legătură mai mult decât frățească: ei se ajutau foarte mult! Tata a avut grijă de gospodăria fratelui său pe toată perioada cât acesta a fost în război. Soția lui Florea, Epistenia Coman, a fost foarte bolnavă și a decedat în anul 1944. Preocupările de căpătâi ale oricărei familii de la țară - munca la câmp și îngrijirea animalelor - a revenit familiei Năstase Coman. Florea și Epistenia au avut două fete: Marieta și Lenuța. Revenit din război, deși avea pământ mult de pe urma soției decedate, Florea Coman a fost nevoit să se recăsătorească pentru că fetele erau încă mici. A doua soție a lui Florea Coman se numea Florica Firu și avea și ea o fată din prima căsătorie. Florea și Florica Coman au avut împreună un copil: pe Ionel. Deși eu eram mai mare decât Ionel am avut față de acesta un sentiment de prietenie, am fost aproape ca doi frați.

Ionel Coman a plecat din comună în orașul Reșița, unde se stabilise prin căsătorie sora lui vitregă, Lenuța. Acolo a învățat meseria de parchetar, s-a căsătorit și a avut un băiat, Florin. Florin a urmat Facultatea de Drept. Efectuându-și practica la Vaslui a plecat într-o excursie la mănăstirile din Moldova. Atunci a luat hotărârea de a se călugări. În prezent este călugăr la o mănăstire de lângă București pe care a construit-o el cu forțe proprii. Prin ceea ce a făcut Florin, el a demonstrat încă o dată o trăsătură a neamului Coman - *aceea de a construi*. Așadar, familia lui Florea Coman se stinge pentru că nu a mai avut urmași.

În familiile de țărani există o tradiție: cel mai mic copil trebuie să-și întemeieze propriul cămin chiar în casa părintească. La noi, în familia Năstase Coman nu a fost așa. Eu, Marin Coman, pentru că eram foarte bun la carte, nu am rămas în comună. În sat a rămas fratele meu Vasile (Lache) în casa părintească. El s-a căsătorit cu o fată din comună, cu Florica Cârstea. Aceștia au două fete: Anca și Daniela. Fetele s-au dovedit a fi și ele bune la învățătură,

amândouă urmând studii superioare. Anca a devenit medic în Craiova, iar Daniela avocată în Vaslui. Ele sunt căsătorite, însă numai Anca are un copil.

Vasile (zis Lache) era o fire veselă și foarte bun la suflet. Era priceput în toate muncile ce țineau de viața la țară. Tata avea o mare încredere în el și s-a dovedit că decizia de a rămâne el în casa părintească a fost cea mai bună. Din păcate, Vasile avea să întâmpine greutăți în viață pentru că a recunoscut sincer - atunci când a fost chemat pentru recrutare în armată - că avea rude în străinătate (Statele Unite ale Americii). Era în toamna anului 1948. Mai mult, Lache a recunoscut că mama noastră ținea legătura prin corespondență cu Ioana Coman; primea de la aceasta din când în când pachete cu ajutoare pentru că foametea din anii 1946-1947 o obligase pe mama să ceară acest ajutor. Îmi amintesc că Ioana a trimis câteva pachete cu cămăși, săpunuri, lumânări etc. Dintr-un asemenea motiv, considerat *necorespunzător* pentru armată, Vasile Coman a fost trimis acasă. După câteva luni a primit iarăși ordin de încorporare dar, de astă dată, la unul din șantierele

de construcții în care erau angrenați militari. Perioada era de doi ani. A fost un moment trist pentru tata și pentru întreaga familie. Oamenii din comună discutau în fel și chip despre acest eveniment, mai degrabă în defavoarea familiei noastre.

La începutul anilor 1970 Năstase Coman, în vârstă de 64 de ani a murit, răpus de o boală nemiloasă. Astfel Vasile Coman a devenit capul familiei. După câțiva ani moartea s-a abătut din nou asupra neamului Coman pentru că și Vasile a murit de *anevrism cerebral acut*. Parcă se anunța începutul sfârșitului acestei familii - familia Coman! A fost pentru aceasta o perioadă deosebit de tristă și grea.

Cel mai mic copil al familiei sunt eu, Marin Coman, născut în 1934, 27 aprilie. Pentru că eram mezinul, așteptările familiei nu erau prea mari dinspre partea mea. Amintirile mele din primii ani ai copilăriei sunt frumoase, dar sunt impregnate și cu multă tristețe pentru un suflet de copil.

Țin minte că în clasele I- IV am avut parte de sărăcie! Mama nu ne putea hrăni așa cum s-ar fi cuvenit: din cauza lipsurilor, a sărăciei ea ne dădea carne doar o singură dată pe săptămână atunci când sacrifică câte o pasăre din prin curte. Era mult prea puțin pentru toți cei șase membri ai familiei noastre. Existau ani când untura de la porc și uleiul de floarea-soarelui se terminau cam odată cu venirea primăverii. Până la noua recoltă mâncam numai fierturi, fără grăsimi.

Mă încerca de cele mai multe ori un sentiment de frustrare pentru că, pe atunci, eram unul dintre cei mai săraci copii din clasă. Îmbrăcămintea era sărăcăcioasă iar în timpul iernilor purtam saboți cu talpă de lemn, cu totul nepotriviti cu vremea de afară. Părinții m-au trimis la școală începând cu vârsta de șase ani și cinci luni. În clasă cu mine aveam colegi mai mari, de peste șapte ani, iar alții aveau chiar și opt ani. Mi-a fost greu în clasa întâi și a doua deoarece nu reușeam să fiu printre frunțași. Abia în clasa a treia și a patra am reușit să ajung printre cei buni,

iar la matematică eram deja primul din clasă. Se pare că o moșteneam pe mama, iar ea încă mă putea ajuta.

Era în anul 1944 când am terminat cele patru clase primare. Atunci se termina și războiul. Familia mea nu avea posibilități materiale pentru a mă trimite la liceu, în orașul Calafat. Atunci, în acel an, din Ghidici au plecat doar trei fete, care au devenit la sfârșitul studiilor învățătoare. Eu am fost nevoit să duc vitele câtorva familii din apropierea casei noastre la păscut. În următoarea iarnă m-am dus din nou la școală și am repetat clasa a IV-a pentru a nu uita ceea ce învățasem. În anul 1946, după împrăștiere, la insistențele mamei, am mers la Liceul *Independența* din Calafat. După liceu am urmat cursurile Facultății de Matematică din cadrul Universității București.

*

Și, ajuns în acest punct al derulării celor petrecute într-o viață dedicată școlii și elevilor, trebuie să fac o precizare importantă referitoare la marii profesori pe care i-am avut în timpul studiilor universitare și care și-au pus amprenta lor înalt intelectuală nu numai asupra persoanei

mele ci a tuturor generațiilor de studenți pe care aceștia i-au avut. Majoritatea dintre dascălii despre care voi scrie mai departe erau și vor rămâne valori de primă mărime în domeniile lor preferate și predate nouă, celor ce le eram studenți. Aveau cărți științifice scrise, incontestabile tratate în domeniul matematicii, dețineau funcții importante în foruri științifice interne și internaționale, și-au adus un aport deosebit la viața științifică a României din perioada în care își desfășurau activitatea profesorală. Desigur, pentru noi cei ce le eram studenți era un adevărat privilegiu să îi avem profesori. Până în studenție nu aflasem prea multe despre aceste somități științifice iar acum dintr-o dată, eram studenții lor, eram ascultați la examene și aveam să realizăm că și ei sunt oameni.

Adeseori acești mari profesori ai noștri ne spuneau: *Mai întâi să înveți tu și apoi să înveți pe alții* (adică, în limba latină: *Primum discere, deinde docere*). Sau alteori eram îndemnați să reținem: *Nu învățăm pentru școală, ci pentru viață* (*Non scholae sed vitae discimus*).

Pentru noi, tineri învățăcei într-ale matematicilor de tot felul, era - cum am mai scris - un mare privilegiu să avem asemenea profesori.

*

O precizare la fel de importantă: marii profesori - pedagogi de elită ce puteau fi ai oricărei universități din lume - pe care i-am avut în timpul studiilor bucureștene au făcut din mine profesorul care sunt astăzi, cel ce a avut și are rezultatele pe care le-am obținut de-a lungul anilor într-o carieră didactică - și o spun fără falsă modestie - de-a dreptul de invidiat.

În anul întâi ni s-a predat cursul de ***algebră*** de către academicianul Grigore Moisil, un mare profesor, apropiat de studenți. Cursul de ***analiză matematică*** din același an ne-a fost predat de unul dintre cei mai mari profesori la acea vreme, Cassius Ionescu-Tulcea. El a și fost invitat în Statele Unite ale Americii, din câte am auzit pe-atunci, la o universitate care pregătea specialiști pentru NASA. În anul al doilea de facultate cursul de ***analiză matematică*** ne-a

fost predat de academicianul Miron Nicolescu, președintele Academiei Române din acea perioadă, iar ca asistent l-a avut pe academician Solomon Marcus, ambii desăvârșiți pedagogi.

Tot în anul al doilea de facultate ***geometria diferențială*** ne-a fost predată de către academicianul Gheorghe Vrînceanu, un profesor foarte riguros și foarte clar în demonstrații. ***Algebra vectorială*** a fost predată de cel mai exigent profesor la acea vreme profesorul Fodor. Cursurile sale erau foarte concise extrem de ermetice. Trebuia să muncești mult pentru a le înțelege.

În anul al treilea de facultate cursul de ***ecuații diferențiale***, curs anual, a fost predat de academician Nicolae Teodorescu. Acesta era foarte clar în explicații iar cursurile sale tipărite aveau aceeași calitate: claritatea. În anul al patrulea se făceau cursurile de specialitate. Atunci eu am ales ***mecanica***. Aici l-am avut ca profesor aproape doi ani pe academicianul Caius Iacob, un mare profesor, care, după Revoluție, a devenit și membru al Senatului

României din partea Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat.

În anul al patrulea l-am avut ca profesor pe Victor Vâlcovici la ***mecanică teoretică***. Era cel mai desăvârșit pedagog pe care l-am cunoscut! Avea o claritate extraordinară atât la cursuri vorbite cât și în cele tipărite. Nu cred că am mai întâlnit un asemenea mare pedagog. Pentru că se născuse și urmase școala primară în Galați, numele lui a fost dat unei străzi și unei școli din municipiul Galați. Tot în anul al patrulea l-am avut ca profesor pe Dan Barbilian cunoscut în literatură sub pseudonimul Ion Barbu. Cursurile sale erau extrem de avansate pentru acea vreme, greu de înțeles și de asimilat, dar fiind cursuri speciale, profesorul era mai îngăduitor la examene.

*

În anul 1959 am fost repartizat ca profesor în Galați la Liceul *Mihail Kogălniceanu* (L.M.K.) (oficial atunci se numea *Școala Medie Mixtă Nr. 2*) și își desfășura activitatea în fosta clădire a Pensionului *Notre Dame de*

Sion, aflat pe Strada Domnească vis-a-vis de Catredala episcopală; actualmente corpul de clădire rămas face parte din ceea ce era altădată Institutul Politehnic gălăţean). Pentru mine luase sfârşit o perioadă importantă din viaţă, dar care îmi lăsase şi amintiri amare. Nu pot uita perioada foametei de după război, când toate produsele erau raţionalizate şi se dădea pe *puncte*! După anii '50 apăruseră *cotele*, care erau îngrozitoare şi aveau drept scop să îi determine pe ţărani să se înscrie în G.A.C. (*colectiv*).

Odată repartizat în Galaţi, ca profesor la L.M.K., la o întrunire a profesorilor de matematică, am susţinut faptul că introducerea noului manual de *analiză matematică* nu era *nicio tragedie* (aşa cum credeau profesorii care terminaseră mai de mult timp facultatea), fiind chiar un lucru benefic pentru elevi. După această întrunire a profesorilor de matematică, am fost desemnat de către inspectorii de specialitate să susţin o *lecţie deschisă*. După susţinerea lecţiei demonstrative şi după discuţiile purtate am fost considerat şi consacrat drept un profesor bine pregătit (poate chiar printre cei mai buni). Aşa se face că

am început să fiu foarte solicitat pentru meditații cu elevi de la alte licee din Galați.

În perioada anilor *șaizeci* statul încuraja ca muncitorii și maiștrii din producție să se înscrie la facultate, așa-numitele *facultăți muncitorești*. Se urmărea în acest fel creșterea numărului de muncitori cu studii superioare. Așa s-au format grupe mari de muncitori care urmau să intre într-o facultate. Singurul obiect greu de asimilat prin forțe proprii era *matematica*. Pentru că aveam darul de a explica foarte clar și pe înțelesul celor mai mulți, am început să dau meditații cu grupe mari. Prețul unei ore de pregătire pentru un singur elev era mic, dar pentru o grupă era ceva mai mare. Veniturile mele au început să crească din toamna anului 1959. Acum îmi puteam permite nu numai să iau masa la restaurant la prânz și seara în fiecare zi ci și să economisesc bani... Pentru profesorii ce predau alte discipline din învățământ așa ceva nu era posibil și, din această cauză, presupun că mi-am atras invidia multor colegi...

Tot *matematica* a fost aceea care m-a apropiat de oamenii ce făceau parte din structurile de partid și de stat ale acelor vremuri, pentru că și ei aveau nevoie de *matematică* pentru completarea studiilor proprii. Consider că a fost pentru mine o perioadă foarte bună din punct de vedere material. Din anul 1965 până în 1972 am fost încadrat în aceste structuri de conducere și - recunosc - am beneficiat de anumite avantaje (salarii, case mai bune în centrul orașului).

În luna iunie 1963 m-am căsătorit cu Elena Ștefănescu, studentă în anul al III-lea al Facultății de Fizică-Chimie din cadrul Institutului Pedagogic din Galați. Am început împreună viața de familie, o viață normală, ca a tuturor celorlalți români. În anul 1965 am reușit să-mi cumpăr o mașină din Franța.

La acea vreme, în Galați nu erau mai mult de trei-patru profesori care să aibă mașină personală.

La 1 ianuarie 1965 s-a născut primul nostru copil, Claudiu-Valentin, iar la 1 martie 1969 cel de-al doilea băiat, Laurențiu. Eu și soția ne-am unit eforturile spre

creșterea și educarea lor. Ambii băieți au terminat Liceul *Vasile Alecsandri* din Galați și apoi Facultatea de Chimie Alimentară din cadrul Institutului Politehnic Galați.

Anul 1989, anul Revoluției, i-a marcat și pe ei la fel ca pe toți tinerii din acea vreme. Apoi s-au căsătorit.

Claudiu s-a stabilit în Galați și are două fete cu soția sa, Paula, care este economistă în cadrul Sucursalei Galați a Băncii Naționale a României. Irina, nepoțica mea, are 11 ani și este premiantă și olimpică pe țară la limba engleză. Iuliana, surioara mai mică are doi ani și jumătate și este un copil drăguț și jucăuș, ca toți copiii de altfel. Claudiu are o situație materială bună. Este conducătorul Liceului Teoretic *Marin Coman* și are în lucru o casă foarte frumoasă pe care sper să o termine până în anul 2014.

Laurențiu, căsătorit cu Ramona, s-a stabilit în București. Ei au o fetiță, Teodora, foarte drăguță. Teodora, din toamna anului 2014 în clasa a III -a pare să fie un copil foarte inteligent, peste media copiilor de vârsta ei. Nora mea, Ramona, este profesoară de Limba și literatura română și conduce două grădinițe particulare având

aproape 150 copii. Laurențiu și Ramona au o situație materială foarte bună. Ei au reușit să își achiziționeze o vilă foarte frumoasă.

*

În anul 1975 am fost numit director al Liceului de Marină din Galați. La acea dată liceul - aflat pe malul Dunării, undeva între Agenția fluvială (care adăpostise cu mult timp în urmă chiar Comisia Internațională a Dunării) și Șantierul naval gălățean - era cotate ca fiind printre cele mai slabe din principalele puncte de vedere: dotare, disciplină, nivel de învățământ. Datorită relațiilor personale dintre mine și unele oficialități ale municipiului și județului am reușit să atrag înspre Liceul de Marină fonduri financiare astfel încât această adevărată *uzină* a reușit să ajungă printre cele mai bine dotate din Galați și din țară; în patru ani am reușit să schimb reputația acestui liceu ce devenise în anii '80 printre cele mai bine dotate licee (cabinete, laboratoare, baza nautică - înafara unui bazin de înot olimpic pentru care nu am mai putut obține fondurile necesare, inclusiv nava-școală *Steaua Polară*, navă a cărei

denumire a fost dată de către elevii liceului în urma unui sondaj). În anul 1984 am reușit să obțin fonduri pentru o a doua etapă de dezvoltare: douăsprezece ateliere-școală, un cămin de 400 locuri și cantină cu capacitatea de 2.000 de locuri.

Dezvoltarea bazei materiale, încadrarea cu profesori, ingineri și maiștri instructori cu deosebită pregătire didactică și de specialitate a făcut ca Liceul de Marină să devină ceea ce îmi dorisem. A fost pentru mine o adevărată probă dată pentru a dovedi că sunt un bun conducător (perioada dintre anii 1975-1987). Un apropiat al meu din acei ani chiar afirma că el, atunci când intră în Liceul de Marină din Galați, parcă intră în Liceul *Marin Coman*!

În luna ianuarie 1988 am revenit la catedră ca profesor de matematică la Liceul *Vasile Alecsandri*. Perioada următoare mi-a punctat șirul vieții cu două evenimente majore: Revoluția din 1989 și *infarctul miocardic acut*, ce putea să însemne pentru mine sfârșitul. În anii de după Revoluție, ani care i-au marcat pe mulți dintre cei ce lucrau în învățământ, eu am putut să

demonstrez și să îmi pun în valoare capacitățile manageriale.

În anul 1996 m-am pensionat dar am continuat să funcționez cu jumătate de normă la un alt liceu din Galați. Peste doi ani, în anul 1998, am înființat primul liceu particular - Liceul *Ștefan Procopiu* - împreună cu profesorul Petre Vieriu. Programul liceului era deosebit de încărcat (aducerea elevilor la liceu, masa de prânz, pregătirea lecțiilor pentru a doua zi). Nici elevii și nici eu nu eram pregătiți pentru un asemenea program. Din acest motiv, în anul 1999, am înființat un alt *liceu particular*, dar având forma de învățământ *frecvență redusă*, cursurile desfășurându-se doar sâmbăta și duminica, din două în două săptămâni.

Liceul și-a început activitatea în localul Liceului de Chimie Alimentară din Galați. Spre neplăcuta surprindere a multora s-au înscris foarte multe persoane care doreau să-și completeze studiile. După trei ani de funcționare s-a introdus de către minister obligativitatea *cursurilor de zi* pentru a putea funcționa și *frecvența redusă*. În felul

acesta, având în vedere numărul mare de elevi, se impunea ca o astfel de instituție de învățământ să aibă un local propriu. Cu eforturi financiare de neimaginat, cu greutăți mari întâmpinate pentru obținerea avizelor necesare (certificat de urbanism, autorizația de construcție etc.), am reușit ca în luna mai 2004 să încep construcția liceului. Terenul îl cumpărasem cu alte mari eforturi financiare făcute mai înainte.

Costurile construcției au depășit cu mult încasările efectuate din taxele elevilor și atunci am fost nevoit să apelez la cunoștințe ale fiului meu, Laurențiu, pentru împrumuturi financiare ceva mai consistente. Unii dintre foștii mei elevi m-au sprijinit atunci cu materiale de construcții. Unii părinți ai foștilor mei elevi m-au sponsorizat cu ce au putut (bănci, dulapuri, birouri etc.).

În toamna anului 2005, deși a fost un an foarte greu, am reușit să deschid cursurile școlare inaugurând noua clădire. Pentru mine a fost cea mai mare reușită. Am construit clădirea pornind de la cota-1, adică am adus aici, pe Strada Domnească, o clădire pe patru nivele, ce are

aparența unei elegante vile, dar care reprezintă, de fapt, o *unitate de învățământ acreditată*. Sală de sport în demisol, săli ce clasă, laboratoare, cancelarie, birouri adiacente. Clădire construită prin eforturi proprii, acest *liceu particular* reprezintă pentru mine încununarea muncii de o viață întreagă. În anii 2005 și 2006 am continuat cu finisarea clădirii la exterior și am dotat cabinetele și laboratoarele cu tehnologie didactică modernă. Documentația necesară pentru acreditarea liceului și schimbarea denumirii din *Independența* în Liceul particular-*Marin Coman* o depusesem încă din anul 2004. În urma obținerii autorizației de funcționare a liceului, *comisia de acreditare* s-a deplasat la sediul proaspăt inaugurat și a acordat aproape maximum de puncte pentru ACREDITAREA Liceului particular *Marin Coman*. Odată cu acreditarea liceul a primit și noul nume, *Marin Coman*. Acreditarea a fost consfințită prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 5643/14 noiembrie 2006.

După patru ani de la acreditare, conform legislației în vigoare, o comisie din partea A.R.A.C.I.P. s-a deplasat la

liceu și a constatat prin proces verbal că standardele naționale au fost respectate în proporție de peste 98% . Acest fapt a dus la evidențierea pentru prima dată a Liceului *Marin Coman* de către Inspectoratul Școlar al Județului Galați într-o ședința publică cu directorii tuturor unităților de învățământ din județ. Inspectoratul Școlar aprecia faptul că în noul *liceu particular* se desfășura un învățământ de *calitate*.

În perioada anilor 2006-2011 Fundația *Coman Marin* a fost condusă de soția mea, Elena Coman, și de fiul meu Claudiu Coman. Între acești ani au avut loc numeroase acțiuni menite să întărească prestigiul liceului și să se facă din ce în ce mai cunoscut drept o unitate de învățământ unde se pune accentul pe *calitate*.

Anul 2013 aduce în familia Coman un eveniment tragic: soția mea, Elena Coman, încetează din viață la data de 17 martie, la vârsta de 71 de ani, în urma unei boli crunte. Familia trece prin momente deosebit de dificile. Organizează funeraliile și cele cuvenite în condiții foarte bune, pentru a cinsti cum se cuvine memoria profesoarei

Elena Coman. Nu a fost și nu este un eveniment mai dureros în familia profesor Marin Coman decât acesta...Atât eu cât și copiii depunem toate strădaniile pentru a depăși acest eveniment trist.

Conducerea Fundației *Marin Coman* este preluată de cei trei membri rămași în viață: Marin Coman, Claudiu Coman și Laurențiu Coman. Este un an greu, dificil pentru că numărul elevilor înscriși este din ce în ce mai mic, număr care nu poate asigura bugetul necesar pentru toate cheltuielile unei astfel de unități de învățământ (salarii, impozite, utilități etc.). Sperăm însă ca situația economică a țării să se îmbunătățească și astfel vom putea depăși pragul critic pentru activitatea Fundației *Coman Marin* și, mai ales, a Liceului Teoretic *Marin Coman*. Trebuie să precizez că, începând din 22 noiembrie 2012, prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Galați, liceul poartă denumirea: Liceul Teoretic *Marin Coman*.

În anul 2013, în luna iunie, am participat la două evenimente aniversare pentru elevii din primii mei ani de învățământ. Redau mai departe cuvântul rostit la

aniversarea a 50 de ani de la terminarea Liceului *Mihai Kogălniceanu* de către Promoția 1963.

Distins auditoriu stimați colegi, dragi foști absolvenți,

Suntem astăzi, aici, pentru a celebra împreună împlinirea a 50 de ani de la absolvirea liceului de către elevii Promoției 1963. În urmă cu 50 de ani eram profesor al acestei școli am predat la clasa a XI -a C profil real, unde am fost și diriginte, și la clasa a XI -a B – profil uman. Localul școlii era situat pe Strada Domnească, acolo unde astăzi se află Facultatea de Mecanică a Universității gălățene. Timpul a trecut peste oameni și locuri.

Multe s-au schimbat. Din clădirea de odinioară a liceului nu mai există decât o parte.

Am predat matematica în perioada când, la nivel liceal, se introdusesse geometria analitică, algebra superioară și analiza matematică. Eram tânăr, aveam doar 25 de ani. Absolvisem de curând facultatea, eram apropiat

ca vârstă de elevii din clasele terminale. Poate tocmai de aceea relația profesor-elev a fost una specială.

Dragi foști absolvenți, erați pe atunci niște adolescenți curioși și nesiguri, căutând răspunsuri, dornici să cunoască, să experimenteze, să trăiască. Aveați nevoie de o direcție dar și de modele! Anii de liceu au constituit o perioadă de căutări, de neliniști, dar și de acumulări. Astfel, am putut vedea cum, din mlădițe fragile excitante v-ați transformat în oameni cu personalități puternice, pregătiți să cunoașteți viața, să o înfrunțați și să răzbateți. Să fiți învingători, să vă împliniți destinul!

Noi, ca profesori, v-am oferit știința, voi ați aplicat-o! Noi v-am pus la dispoziție instrumentele cunoașterii, voi le-ați perfecționat! Noi v-am arătat drumul, voi ați pășit cu încredere pe acesta! Fiecare dascăl v-a oferit în cei patru ani de liceu nu numai cunoștințe dar și trăiri, încercând să așeze o piatră la temelia maturizării voastre armonioase.

Îmi place să cred că noi am depus în interiorul vostru acel fir de nisip în jurul căruia v-ați construit perla numită viață și că v-ați conturat personalitatea. Elevii

acestei generații au fost buni și foarte buni. O dovedesc numeroasele concursuri la care au participat, obținând premii și diplome. Nu aș putea evidenția pe cineva anume; ar fi nedrept pentru ceilalți. Entuziasmul, inteligența, dorința de a reuși, profunzimea și seriozitatea sunt calitățile generale pe care le-am remarcat și care v-au asigurat succesul în viață. Știu că vă puteți lăuda cu reușitele pe plan personal și profesional. Sunteți acum bunici și părinți și, înaintând prin ani, ați descoperit că viața este un amestec de bucurii și suferințe, de triumfuri și înfrângeri, de împliniri și căderi. Astăzi ați ajuns la vârsta înțelepciunii, a echilibrului. Prezența dumneavoastră aici, înfiorați de nostalgia trecutului, dar și de emoția revederii, este o dovadă clară că v-ați format ca oameni de calitate, capabili să prețuiască adevăratele valori, să-și redescopere cu respect și recunoștință modelele, puncte cardinale ale evoluției personale.

Vă mărturisesc că sunt sincer emoționat și bucuros să vă revăd după atâția ani. Vă doresc să aveți în continuare o viață împlinită, să vă bucurați de familiile

dumneavoastră, iar anii ce vor veni să vă găsească sănătoși și încrezători.

*

Acum, când am ajuns la respectabila vârstă de 80 de ani, privesc cu nostalgie la timpul care a trecut și mă întreb dacă, prin ceea ce am realizat, voi lăsa familiei mele un nume onorabil, cu care să se mândrească după *trecerea la cele veșnice...* Eu nu voi spune nimic, dar te las pe tine, dragă cititorule, să-ți faci o impresie după ce vei citi mai jos ce au spus despre mine diverse persoane care m-au cunoscut:

1. Enescu (Director Cabinet de partid): *Comuniștii nu au știut să-ți folosească capul.*
2. Gh.Tutulan (inspector matematică): *Marine, ce ai făcut tu în învățământ va rămâne pentru totdeauna; eu nu am făcut decât proce se-verbale.*
3. Profesor Petre Vieriu : *Nimeni nu mai poate să facă ce ai făcut tu în învățământ și nici nu te mai pot ajunge din urmă.*

4. Profesorul Ștemăr (fost inspector de matematică): *Eu mă bucur când văd că un coleg a reușit să facă atâtea lucruri pe lângă profesia de profesor de matematică.*

5. Ing. Valuță Popovici (soțul Profesoarei Chița): *Eu te-aș pune primarul Galațiului pentru calitățile de conducător și tenacitatea în activitate.*

6. Prof. Florin Șipoș : *Nu cunosc un alt profesor din Galați care să fi realizat atâtea lucruri câte ai realizat dumneata.*

Nu știu cum să termin această povestire. Te las pe tine, prietene!

Profesor Marin Coman

Addenda

Moisil, Grigore (10 ianuarie 1906, Tulcea-21 mai 1973,Ottawa, Canada), matematician român. Membru titular activ al Academiei Române (2 noiembrie 1948).

Studii liceale la Vaslui (1916-1918) și București (1918-1923), universitare (Facultatea de Științe, 1923-1926) la București, în 1926 luându-și licența în matematici. În anul 1929 a susținut teza de doctorat *Mecanica analitică a sistemelor continue*. A continuat pregătirea la Paris (1930-1931, 1932) și Roma (1931-1932). În 1931 și-a trecut docența în matematică la Universitatea București. A fost profesor la Catedra de Calcul Diferențial și Integral la Universitatea din Iași (din 1939), inaugurând primul curs de algebră modernă ținut la o universitate românească. Chemat, în 1942, la Universitatea din București, a predat, până în 1973, la Facultatea de Științe, ulterior la Facultatea de Matematică-Fizică și la Facultatea de Filosofie. A fost profesor de analiză matematică la Institutul de Geologie și Tehnică Minieră din București(1948-1951). A organizat

Centrul de Calcul al Universității din București(în 1962), fiind numit director onorific; șef de sector pentru algebră aplicată la Institutul de Matematică al Academiei Române(1949-1973). Între 1946 și 1949 a fost ambasador al României în Turcia. Fondator al școlii de algebra logicii și teoria algebrică a mecanismelor automate, a lăsat lucrări esențiale în mecanica mediilor continue, analiza matematică, teoria ecuațiilor cu derivate parțiale, fizica matematică, teoria algebrică a mecanismelor automate, geometria diferențială, teoria probabilităților, algebra, lingvistica matematică etc. A fost un pionier al aplicării analizei funcționale în mecanică și în geometria diferențială funcțională. A obținut rezultate interesante în algebrele necomutative, în reprezentarea grupurilor abeliene infinite. Între 1936 și 1946 s-a preocupat de aplicarea metodelor algebrei în logica matematică. Un domeniu deosebit asupra căruia s-a aplecat a fost cel al logicii matematice, în care a studiat algebra logicii și structura algebrică a calculului propozițiilor, a construit un model algebric al logicilor

lukasiewiczziene tri- și tetravalente, numite astăzi *algebrele Lukasiewicz-Moisil*. Din 1960 a dezvoltat o activitate de pionierat în domeniul lingvisticii matematice, ocupându-se de traducerea automată prin calculator, de modele logice ale limbii, de indexarea și publicarea lucrărilor apărute. A lăsat numeroase lucrări, între care: *Introducere în algebră. Inele și ideale* (1954); *Teoria algebrică a mecanismelor automate* (1959, lucrare tradusă și în limbile cehă, engleză și rusă); *Circuite cu tranzitori* (2 vol., 1961-1962); *Teoria algebrică cu contacte și relee* (1965); *Zastovanie algebra Lukasiewicz do teorii ukladov po przekaznikovo-stykovich* (2 vol., 1966-1967); *Essai sur les logiques non chrysippiennes* (1972); *Lecții despre logica raționamentului nuanțat* (apărută postum, 1975).

Membru al academiilor de științe din Bologna, Messina, Varșovia, al Societății Regale de Științe din Liege, al Institutului Internațional de Filosofie din Paris, al Asociației de Logică Simbolică din Oslo, vicepreședinte al Uniunii Internaționale de Istorie și Filosofie Științelor.

A fost distins cu Ordinul bulgar *Sfinții Metodiu și Chiril*. *Doctor honoris causa* al Academiei de Științe din Bratislava.

Barbilian, Dan (Ion Barbu) (19 martie 1895, Câmpulung, județul Argeș-11 august 1961, București), matematician și poet român. Membru post-mortem al Academiei Române (31 ianuarie 1991).

Studii elementare și gimnaziale la Câmpulung, Dămieniști-Roman, Stâlpeni- Muscel (1902-1906), Pitești și din nou la Câmpulung (1906-1910), liceale (1910-1914)și universitare (Facultatea de Matematică) la București. După licență (1920), și-a continuat specializarea la Gottingen, Tubingen și Berlin. În 1929 a obținut doctoratul în matematică, susținând teza *Reprezentarea canonică a adunării funcțiilor hipereliptice*. A fost conferențiar (1932) și profesor de matematici elementare și axiomatică (1938-1959), apoi de algebră și geometrie algebrică (1942) la Universitatea din București. Principalele sale preocupări s-au îndreptat spre aritmetică, algebră și geometria algebrică. A completat teorema lui Lagrange asupra

rezolventelor, dând o replică unde utilizează noțiunea de adjuncție critică introdusă de Artin; a studiat teoria generală a conexiunilor galoisiene, tratând despre soluția exhaustivă a problemei lui Steinitz; a lăsat contribuții în teoria numerelor, stabilind, între altele, relațiile dintre teorema lui Fermat și Wilson și teoria clasică a idealelor; a avut și preocupări de axiomatizare a mecanicii clasice, reușind să obțină rezultate care au deschis noi perspective atât teoriei relativității generalizate, cât și teoriei cunoașterii în general. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări științifice, între care: *Considerații invariant-teoretice asupra patrulaterului* (1937); *Încadrarea geometriei proiective plane în geometria de contact a ciclului* (1939); *Axiomatische Begründung der Abelschen Theoreme im Großen* (1940); *Zur Axiomatik der Projektiven Ebenen und Ringgeometrien* (1940-1941); *Metrischkonkave Verknüpfungen* (1946); *Rezolvarea exhaustivă a problemei lui Abel* (1948); *Lărgirea noțiunii de grup resolubil* (1950); *Normalități involutive locale respectiv globale* (1953);

Aritmetici necomutative cu teoria exhaustivă a idealelor (1956); *Teoria aritmetică a idealelor* (1956); *J-metricile naturale finsleriene* (1960); *Grupuri cu operatori* (1960); *Rezolvarea abstractă prin radicali* (1962) ș. a. Paralel, s-a remarcat și ca poet: a publicat versuri în *Contemporanul*, *Revista nouă*, *Viața literară* etc. În 1930 i-a apărut volumul *Joc secund*, iar în 1956 ultimul poem *Bălcescu trăind*. Membru al Academiei de Științe din România.

Iacob, Caius (29 martie 1912, Arad-6 februarie 1992, București), matematician român. Membru corespondent (2 iulie 1955) și membru titular (21 martie 1963) al Academiei Române; președinte al Societății de Științe Matematice a Academiei Române (1972-1992).

Studii secundare la Arad (1921-1924) și Oradea (1924-1928) și universitare (Facultatea de Științe, 1928-1931) la București; în 1931 și-a luat licența în matematici. Și-a continuat specializarea în mecanica fluidelor la Paris, unde, în 1935, și-a susținut teza *Sur la détermination des fonctions harmoniques conjuguées par certaines conditions*

sur les limites. Applications a l'hydrodynamique, devenind doctor în științe matematice. A fost profesor de mecanica fluidelor (din 1943); din 1951 s-a mutat la Universitatea din București, fiind numit în 1964 șef al Catedrei de Mecanica Fluidelor și Teoria Elasticității la Facultatea de Matematică-Mecanică. A depus o activitate științifică în domeniul analizei matematice, mecanicii generale a sistemelor, hidrodinamicii, aerodinamicii, teoriei elasticității. De numele său se leagă cercetările referitoare la rezolvarea unor probleme la limită privind funcțiile armonice conjugate, teoria aripilor subțiri, elaborarea unor metode de studiu directe sau transonice cu aplicație la aerodinamica marilor viteze. Un domeniu în care s-a afirmat în mod deosebit a fost cel al fluidelor compresibile. A făcut un studiu exhaustiv al jeturilor gazoase, ajungând până la expresia finală a coeficientului de contracție, care-i poartă numele. S-a aplecat, în egală măsură, și asupra studiului aerodinamicii subsonice și supersonice: *metoda aproximativă în planul fizic al lui Imai –Lamla-Iacob* și metoda aproximării hidrografice, la care una dintre variante

poartă, în literatura de specialitate, numele de *metoda coardei lui Caius Iacob*. În domeniul supersonic, a întocmit, încă din 1950, un memoriu privind teoria mișcărilor cronice, datorită lui România fiind una dintre primele țări în care s-au abordat și s-au rezolvat problemele matematice extrem de dificile generate de aerodinamica lichidelor compresibile. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări și studii, publicate singur sau în colaborare: *Introducere matematică în mecanica fluidelor* (1952)-prima lucrare de sinteză de acest gen din literatura de specialitate din România; *Introduction mathématique a la mécanique des fluides* (1959); *Nouvelles recherches sur les problèmes mixtes de Volterra et Hilbert et leurs applications a la mécanique des milieux continus*(1970); *Mecanica teoretică* (1970); *Matematici clasice și moderne* (3 vol., 1978-1979) ș. a. Membru al Academiei de Științe din Paris și al Societății Franceze de Matematică; laureat al Premiului *Henri de Parville* al Academiei de Științe din Paris (1940).

Ionescu-Tulcea, Cassius (n. 1923, București), matematician român.

Stabilit în Statele Unite ale Americii din anul 1957. Profesor universitar la Yale, Philadelphia, Urbana (Illinois). Lucrări de analiză funcțională (*Spații Hilbert*); contribuții în teoria măsurii și integrării, a câmpurilor de vectori, cu rezultate privind teoremele ergodice pentru lanțuri cu legături complete (*Calculul probabilităților și aplicații*, în colab.).

Marcus, Solomon. (n. 1 martie 1925, Bacău), matematician român.

Membru corespondent al Academiei Române (21 aprilie 1993). Școala primară și liceul la Bacău, unde, la examenul de bacalaureat din luna septembrie 1944, a fost clasificat întâiul din 156 de candidați; diplomă de merit în specialitatea *matematică* la Universitatea din București (1950). Asistent (1950), lector (1955), conferențiar (1964), profesor (1966), profesor consultant (1991) la Facultatea de Matematică a Universității din București. Doctor în matematică (1956) cu teza *Funcții monotone de două*

variabile; doctor docent în științe (1968). Are cercetări în analiza matematică, lingvistica matematică, informatica teoretică, poetica matematică, semiotică, istoria și filosofia științei, modele matematice în științele naturii și în științele social-umaniste, domenii în care a publicat câteva zeci de cărți (în limbile română, cehă, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, maghiară, rusă, sârbo-croată, spaniolă), peste 300 de articole de cercetare și câteva sute de articole de cultură generală. În analiza matematică, rezultatul cu cel mai larg ecou se referă la comportamentul antiintuitiv al anumitor clase de funcții reale, în tradiția unor preocupări ale lui D. Pompeiu, S. Stoilow, M. Nicolescu și A. Fronda, a școlii franceze de analiză reală și școlii poloneze de teoria mulțimilor și topologie. Conceptele pe care le-a introdus în analiza calitativă în sensul lui R. Baire, în analiza simetrică, în studiul cvasicontinuității și al mulțimilor determinate și staționare, rezultatele pe care le-a obținut în legătură cu ele și în studiul proprietății lui Darboux, al integrabilității Riemann în spații topologice, al derivatelor Pompeiu, al proprietății lui Denjoy, al complexității Jensen

și al funcțiilor continue nicăieri monotone au fost citate în mod repetat și multe dintre ele continuă să fie și acum citate, la 30-40 de ani de la data publicării lor. În lingvistica matematică și în poetica matematică a fost de la început recunoscut ca unul dintre inițiatori. Modelele matematice propuse pentru fonem, partea de vorbire, cazul gramatical și genul gramatical, pentru omonimia morfologică și pentru proiectivitatea sintactică, pentru distincția dintre limbajul științific și cel poetic și pentru strategia personajelor în teatru, au reținut atenția a sute de autori, printre care matematicieni, semioticieni, filosofi, teoreticieni ai literaturii. A editat opera matematică a lui D. Pompeiu, M. Nicolescu și Gr. Moisil. A fost invitat la universități din Argentina, Brazilia, Canada, Franța, Germania, Noua Zeelandă, Spania, S.U.A.; colaborator invitat la mari enciclopedii internaționale de informatică, lingvistică și semiotică. Vicepreședinte al Asociației Internaționale de Semiotică (1989-1999); a fost distins cu Premiile *Timotei Cipariu* (1964) și *Gh. Lazăr* (1967) al Academiei Române.

Niculescu, Miron. (27 august 1903, Giurgiu-30 iunie 1975, București), matematician român.

Membru corespondent (2 noiembrie 1948) și membru titular (2 iulie 1955) al Academiei Române; președinte al Academiei Române (8 aprilie 1966-30 iunie 1975). Studii liceale și universitare (Facultatea de Științe) la București, în 1924 luându-și licența în matematici. Și-a continuat pregătirea la Școala Normală din Paris (1926), în 1928 obținând la Sorbona, titlul de doctor în științe matematice cu teza *Fonctions complexes dans le plan et dans l'espace*.

Între 1940 și 1941 a fost profesor titular de geometrie analitică la Facultatea de Științe din București și de calcul diferențial și integral (din 1941), șef al Catedrei de Calcul Diferențial și Integral (1948-1964) și al Catedrei de Analiză Matematică (1964-1973) la Facultatea de Matematică a Universității București; din 1973, profesor consultant; director al Institutului de Matematică al Academiei Române (1963-1973); secretar general și subsecretar de stat la Ministerul Învățământului (1946-

1948). Creator al școlii române de analiză matematică, a lăsat contribuții în teoria derivatei alveolare, teoria funcțiilor poliarmonice, teoria funcțiilor policalorice, teoria măsurii Jordan, analiza hiperbolică, analiticitate în algebre normate etc. A generalizat în plan noțiunea de funcții conjugate în sensul lui Cauchy, a dat o interpretare geometrică ecuațiilor lui Beltrami, generalizând pentru o suprafață ecuațiile Cauchy-Volterra. În teoria ecuațiilor diferențiale ordinare sau cu derivate parțiale, a definit integrala orientată, stabilind noi analogii între ecuațiile diferențiale liniare și ecuațiile algebrice, cercetând un tip de probleme bilocale pentru ecuații în derivate parțiale. A dezvoltat teoria analicității eliptice și a analicității parabolice. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări și studii: *Sur une classe de series dont le cercle de convergence est une ligne singuliere essentielle* (1925); *Sur les equations differentielles lineaires* (1929); *Sur le theoreme de Sturm* (1929); *Sur le nombres complexes a quatre coordonnees* (1930); *Sur une classe d'equations fonctionnelles* (1931); *Les fonctions polyharmoniques*

(1936); *Calculul diferențial și integral* (1947); *Approssimazione delle funzioni armoniche in piu variabili variante polinomi armonici* (1948); *Analiza matematică* (2 vol. 1949,1953); *Funcții reale și elemente de analiză funcțională* (1962); *Funcții reale și elemente de topologie* (1968) ș. a. Membru al Societății Române de Matematică, al Academiei *Tiberina* din Roma, al Academiei de Științe , Litere și Inscriptii din Toulouse, al Colegiului Academic Internațional de Științe Mecanice din Udine (Italia), al Academiei din Palermo, al academiilor de științe din Berlin, Moscova, Sofia, Varșovia, al Academiei *Leopoldina* din Halle, al Academiei *Peloritana dei Pericolanti* din Messina, al Societății Regale de Științe din Liege; secretar general al Comisiei Naționale pentru UNESCO, membru în Comitetul executive (din anul 1970) și vicepreședinte (din 1974) al Uniunii Internaționale a Matematicienilor; a fost distins cu Medalia bulgară *Sfinții Chiril și Metodiu*.

Teodorescu, Nicolae-Victor. (n.5/18 iulie 1908, București), matematician român. Membru corespondent (2

iulie 1955) și membru titular (21 martie 1963) al Academiei Române.

Studii liceale și universitare (Facultatea de Științe, Secția Matematici, 1926-1929) la București. Și-a continuat studiile în Franța, în 1931 obținând, la Sorbona, titlul de doctor în matematici cu teza *La derivee areolaire et ses applications a la physique mathematique*. A fost profesor titular de geometrie descriptivă și stereometrie la Facultatea de Arhitectură a Politehnicii București (1942-1948), șef de catedră la Facultatea de Matematică a Universității din București (1948-1978); decan al Facultății de Matematică-Fizică (1961-1964); din 1978 a devenit profesor consultant și director onorific al Centrului de Calcul al Universității din București. Creatorul școlii românești de teoria ecuațiilor cu derivate parțiale, are lucrări fundamentale în domeniul ecuațiilor cu derivate parțiale, fizicii matematice, mecanicii, cercetării operaționale, teoriei generale a sistemelor și politicii științelor. În domeniul ecuațiilor cu derivate parțiale, contribuțiile sale privesc generalizarea noțiunii de derivată

areolară a lui D. Pompeiu și a aplicațiilor ei; a dezvoltat și a desăvârșit o construcție a derivatei areolare, numită astăzi în literatura de specialitate *teoria Pompeiu-Teodorescu*. A generalizat la spațiul tridimensional un rezultat al lui Gr. Moisil, prin folosirea calculului matriceal, obținându-se *operatorul Teodorescu-Moisil* (1931). Și-a legat numele de teoria geometrică a ecuațiilor cu derivate parțiale. Ținând seama de semnificația fizică a ecuațiilor cu derivate parțiale, a elaborat teoria invariantă a propagării undelor (1950-1954). A pus bazele unei teorii generale a mărimilor și operațiilor (1956), studiind relația de egalitate și relațiile de echivalență într-o teorie matematică (1958), tratând relațiile de reciprocitate cu ajutorul operatorilor diferențiali și integrali (1970) etc. A elaborat în ultimii ani bazele unei teorii generale a sistemelor, pornind de la noțiunea de univers, introdusă de Grothendieck, și folosind o relație binară de conexiune care leagă părțile sistemelor etc. A publicat numeroase cărți, tratate și studii: *Metode vectoriale în fizica matematică* (2 vol., 1953); *Ecuațiile fizicii matematice* (2 vol., 1963, în

colab.); *Introducere în fizica matematică* (1970); *Ecuatiile fizicii matematice* (1970, în colab.); *Ecuatii diferențiale și cu derivate parțiale* (3 vol., 1978-1980, în colab.); *Basic Notions of Mathematical Systems Theory Proceedings Conference on Mathematical Systems Theory* (1982) ș. a. Președinte al Societății de Științe Matematice din România (din 1975), secretar general al Uniunii Balcanice a Matematicienilor, membru al Grupării Matematicienilor de Expresie Latină, al Uniunii Societăților de Știință din Bulgaria, al Uniunii Matematicienilor din Italia, al Academiei de Știință, Literatură și Artă din Palermo, al Academiei *Peloritana dei Pericolanti* din Messina. *Doctor honoris causa* al

Universității din Caen; a fost distins cu titlul de *Om de știință emerit* (1969), cu Premiul de Stat (1953), cu Ordinul bulgar *Sfinții Metodiu și Chiril* (1969).

Vâlcovici, Victor. (9/21 septembrie 1885, Galați-21 iunie 1970, București), matematician român. Membru corespondent (25 mai 1936) și membru titular (3 februarie 1965) al Academiei Române.

Studii liceale la Brăila (1886-1904) și universitare(Facultatea de Științe, Secția Științe Matematice, 1904-1907) la București. Și-a continuat pregătirea la Universitatea din Göttingen, unde, în 1913, și-a susținut teza de doctorat în științe matematice. Revenit în țară, a fost numit profesor la Catedra de Mecanică a Universității din Iași (1913-1922), perioadă concretizată prin studii sistematice referitoare la aplicațiile teoremei impulsului în hidrodinamică, mișcările cu vârtej constant, mișcarea unui fluid în prezența mai multor cilindri, la scurgerea unui lichid dintr-un vas prevăzut cu mai multe orificii. Încă din 1915, a formulat o teorie a moderatorului cu aripioare, punând problema generală a mișcării fluide plane în prezența unui obstacol care se află în mișcare de rotație; a studiat traiectoria bombelor de avion. În 1921, detașat la Școala Politehnică din Timișoara, a fost cel dintâi profesor de mecanică rațională; aici a pus bazele Societății Științifice și publicației *Bulletin scientifique de l'Ecole Polytechnique* și a condus *Revista matematică* din Timișoara, înființată de Tr. Lalescu. Din 1930 a trecut la

Universitatea din București, unde a înființat laboratoare de aerodinamică și mecanică; a fondat revista *Disquisitiones Mathematicae et Physicae* (1940). Împreună cu I. Stroescu, a conceput un tunel aerodinamic, realizat ulterior la Universitatea din București, care a fost preluat și de Universitatea din Paris (1946). Între 1931 și 1932 a fost ministru al Lucrărilor Publice. A întreprins cercetări și studii privind: echilibrul unui solid rigid așezat pe o suprafață elastică (1931); mișcarea solidului rigid (1933); caracterul involutiv al ecuațiilor mișcării relative (1937); mișcarea corpului solid într-un fluid vâscos (1937); teorema generală a mișcării sistemelor (1938); mișcarea cu traiectorii plane (1941); distribuția axelor principale de inerție (1944); principiul lui D’Alambert-Lagrange (1945); teoria rachetei (1949); teoria suprafețelor lui Bernoulli în mișcarea fluidelor barotrope, stabilind ecuațiile de mișcare a fluidului pe aceste suprafețe, denumite în literatura de specialitate *suprafețele Bernoulli –Vâlcovici*; principiul deplasărilor virtual (1961); axiomele staticii solidului rigid (1962) ș.a. A abordat și probleme de

dinamică stelară, ca și probleme privind fundamentele mecanicii: studiul modelelor relativiste ale Universului; recesiunea nebuloaselor extragalactice și corecția relativistă a ecuației lui Hubble; fundamentele mecanicii; originea sistemului planetar al Soarelui; paradoxul lui Olbers; o nouă teorie cosmogonică etc. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări, între care: *Asupra mișcării corpului de masă variabilă, în special a rachetei* (1949); *Principiul suprapunerii la barele elastice* (1950); *Asupra unei teorii a aluviunilor* (1952) ș.a. A fost autorul tratatelor *Mecanica teoretică*; *Introducere în mecanica relativistă*, dar și a unor scrieri de popularizare a cunoștințelor științifice (*Rolul științei în formarea omului cult. Rolul matematicii*). A fost distins cu Ordinul *Legiunii de Onoare*.

Vrânceanu, Gheorghe (30 iunie 1900, Valea Hogei, județul Bacău – 27 aprilie 1979, București), matematician român.

Membru corespondent (1 iunie 1948; 2 noiembrie 1948) și membru titular (2 iulie 1955) al Academiei Române;

președinte al Secției de Științe Matematice a Academiei Române (1965 – 1979).

Studii liceale la Vaslui și universitare (Facultatea de Științe) la Iași. Și-a continuat specializarea la Universitatea din Roma, unde, în 1924, și-a susținut teza de doctorat *Sopra un teorema di Weierstrass e le sue applicazioni alla stabilita*, apoi în S.U.A., Elveția și Franța, ca bursier al fundațiilor *V. Adamachi* și *Rockefeller*. A fost profesor la Universitatea din Cernăuți (1929, 1939), profesor de geometrie analitică și superioară la Facultatea de Matematică a Universității din București, director adjunct al Institutului de Matematică al Academiei Române (1954 – 1963). Creator al școlii moderne române de geometrie diferențială, s-a ocupat de interpretarea geometrică a sistemelor mecanice neolome, care l-a condus la introducerea spațiilor neolome, numite astăzi *spații Vrânceanu*. A studiat aceste spații cu ajutorul metodei congruențelor, ocupându-se și de aplicațiile ei în matematică și fizică. Un alt domeniu al geometriei diferențiale asupra căreia s-a aplecat a fost cel al spațiilor

Riemann, cercetările sale referindu-se la teoria curbelor pe o varietate riemaniană, la clase speciale de spații Riemann, la scufundarea spațiilor Riemann în spațiul euclidian, dând o metodă simplă de scufundare, care-i poartă numele. S-a aplecat asupra teoriei suprafețelor, studiind suprafețele tetraedrale și *suprafețele Țițeica*. S-a ocupat și de unele aspecte matematice ale teoriei relativității. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc în numeroase lucrări, între care: *Sopra una classe di sistemi anolonomi* (1926); *Sur les espaces non holonomes* (1926); *Geometrie analitică, proiectivă și diferențială* (1965); *Geometrie diferențială globală* (1973) ș.a., multe dintre lucrările sale fiind traduse în limbi de circulație internațională. A dat o noua teorie câmpului gravitațional și a celui electromagnetic, plecând de la considerente geometrice care îi sunt proprii; a consacrat studii originale teorie suprafețelor geometriei neeuclidiene, algebrei, teoriei numerelor, problemelor de mecanică cerească, de mecanică pură etc. Membru al Academiei *Peloritana dei Pericolanti* din Messina, al Academiei Regale din Liege, al societăților de matematică

din Franța și S.U.A. *Doctor honoris causa* al universităților din Bologna (1967) și Iași (1970).

Notă. Toate datele bio-bibliografice de mai sus – înafară de cele ale profesorului Cassius Ionescu-Tulcea care au fost preluate din *Dicționarul enciclopedic*. Vol. III(H-K). București, Editura Enciclopedică, 1999, p.240- au fost citate din volumul: Rusu, Dorina N. *Membrii Academiei Române 1866-1999. Dicționar*. București, Editura Academiei Române, 1999.

Bibliografie

Gazeta matematică. Publicație lunară pentru tineret.

Serie B- apărută sub îngrijirea Societății de Științe Matematice din R.P.R., an

15 (1) octombrie 1964, nr.19 p. 455 :*problemă de continuitate*.

Enciclopedia Personalităților din România.

Enciclopedie a femeilor și bărbaților contemporani cu carieră de succes din România. Hubners Who is Who (La p.477 : *biografie și rezultatele de succes ale profesorului Marin Coman*).

Căminul școlii. Revista Asociației Învățătorilor din Județul Galați.

-nr.4, p. 42-44 Portrete: Dascăli gălățeni: *Profesorul de matematică, gradul I Marin Coman*.

-nr.5, feb. 2013, p.135-139: Coman, Marin. Ecuatii cu variabile separabile și omogene (capitolul I).

-nr.6, aug. 2013, p.135-140: Coman, Marin. Ecuatii omogene (capitolul al II-lea).

Nu pot să închei această incursiune în propriul trecut, fără să evoc imaginea părinților mei. Doi oameni simpli, fără resurse materiale deosebite, cărora le datorez nu numai ivirea pe lume, ci și eforturile și sprijinul pentru formarea mea ca om. Spre părinți se îndreaptă acum gândul meu încărcat de aduceri aminte și de recunoștință.

Aduc mulțumiri fratelui meu Costică pentru efortul moral și material făcut în perioada cursurilor mele universitare.

Aduc mulțumiri familiei Eugen și Codruța Bogatu pentru ajutorul acordat în realizarea obiectivelor Fundației „*Coman Marin*”

Autorul

ANEXĂ

Comuna GHIDICI

Localizarea comunei Ghidici

BULGARIA

În fața casei părintești

Anastasiu COMAN

Ana COMAN

Anastasie COMAN

Ana COMAN

**Costică
1924**

**Lache
1931**

**Nelu
1927**

**Marcel
1934**

Costică

Floraş

Nelu

Tanța

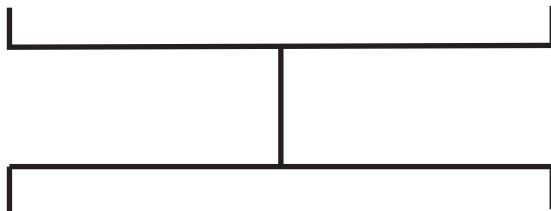
Nelu și Tanța

Nelu

Tața

Fănel

Dănuț

Lache

Florica

Lache

Florica

Ancuța, Bunica și Daniela

Ancuța

Daniela

Ancuța și Daniela

Lache și Florica cu finii lor

Marin Coman

Elena Coman

Familia COMAN

Marin

Elena

Laurențiu

Claudiu

Marcel și Elena 1961

Marcel și Elena 1963

Nuntă 1963

Poza grup nuntă 1963

Familia Coman la nunta Ancuței

Familia Coman la nunta Ancuței

Familia Coman la nunta Ancuței

Costică împreună cu mama și doi frați

Marin Coman la 70 de ani

Marin Coman la 74 de ani

Familia Coman cu nepoatele

Moment de famille

La ziaua Irinei

Cu George la nunta lui Laurentiu

La nunta lui Laurențiu

Prima mașină în 1966

Clădirea în care am fost repartizat ca profesor în 1959

Liceul de Marin în 1976

Nava Școală în 1976

Liceul de Marină în 1981

Marin Coman la 76 de ani

În fața casei.

În fața casei.

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Locuința

Garajul

Mașina actuală

Claudiu Coman

Paula Coman

Claudiu

Paula

Irina

Iuliana

Claudiu, Paula și fetele lor

Familia Claudiu și Paula Coman în costume de epocă

Irina Coman în costum de epocă

Irina Coman Crăciuniță

Irina Coman la mare

Iuliana la joacă

Irina și Teodora

Claudiu, Paula și Irina

Claudiu, Paula și Irina

Laurențiu Coman

Ramona Coman

Laurențiu

Ramona

Teodora

Laurențiu și Teodora

Ramona și Teodora

Elena Coman cu Laurențiu Ramona și Teodora

Laurențiu și Ramona Coman

Ramona și Elena Coman

Ramona, Teodora și Marin Coman

Ramona și Teodora

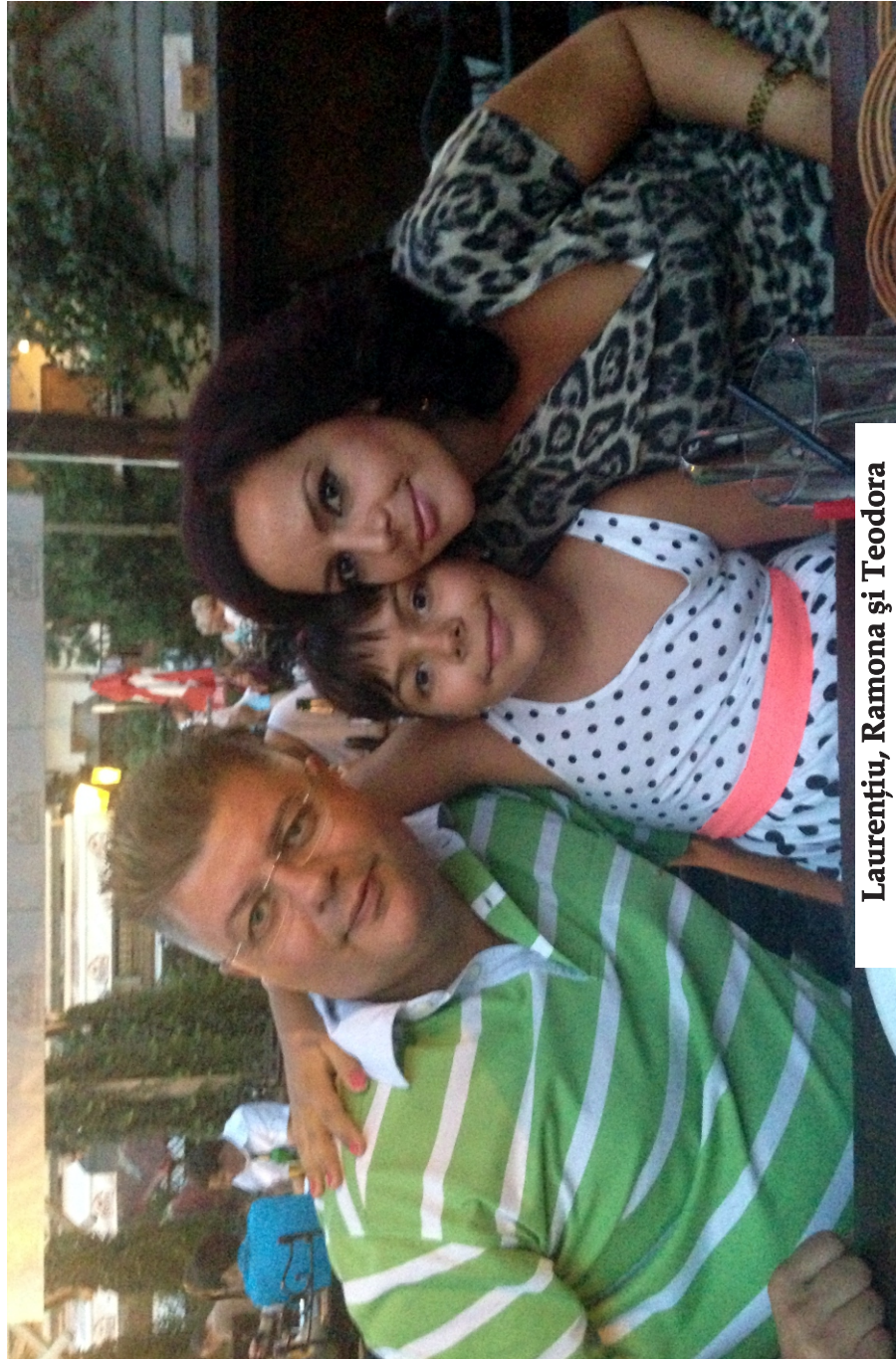
Laurențiu și Ramona Coman

Ramona și Teodora

Teodora

Laurențiu, Ramona și Teodora

Teodora

Cosmin Coman, ultimul vlăstar al familiei Coman

Unelte de lucru ale lui Cosmin Coman